

Πειραιάς, 06 Σεπτεμβρίου 2021

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

«Η εισαγόμενη ακρίβεια βλάπτει σοβαρά αγορά και καταναλωτές»

Ο πρόεδρος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Πειραιώς, Βασίλης Κορκίδης, τοποθετήθηκε στα ΜΜΕ για την «εισαγόμενη ακρίβεια». Οι αυξήσεις στις διεθνείς τιμές των πρώτων υλών, που αναπόφευκτα πέρασαν και το κατώφλι της ελληνικής αγοράς, προβληματίζουν παραγωγούς, εισαγωγείς και εμπόρους. Οι φόβοι του προηγούμενου διαστήματος για ραγδαία άνοδο του κόστους παραγωγής και μεταφορών επαληθεύτηκαν, με τις πρώτες ανατιμήσεις να καταγράφονται σε μια μεγάλη γκάμα **«ταχυκίνητων» καταναλωτικών προϊόντων**. Η αυξητική τάση αναμένεται, μάλιστα, να ενταθεί το επόμενο διάστημα, καθώς έχουν δρομολογηθεί σημαντικές ανατιμήσεις που ήδη αποτυπώνονται στα ράφια, πλήττοντας τους καταναλωτές. Οι ανατιμήσεις πηγάζουν, κυρίως, από το κόστος των πρώτων υλών, λόγω της μειωμένης αποδοτικότητας στις μεγάλες παραγωγικές χώρες, την αύξηση της ζήτησης από την Ασία και τη συρρίκνωση των αποθεμάτων παγκοσμίως. Σημαντικός παράγοντας είναι, βεβαίως, και η **ετήσια αύξηση των ναύλων μεταφοράς container από 350% έως και 485%**.

Τα «lockdown» στα λιμάνια δημιούργησαν κύμα ελλείψεων και ανατιμήσεων στην παγκόσμια αγορά, από πρώτες ύλες μέχρι προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας. Τα προβλήματα στην παραγωγή και η μεγάλη αύξηση στα ναυτιλιακά κόστη λόγω της πανδημίας έχουν, επίσης, προκαλέσει τεράστιες στρεβλώσεις στις μεταφορές, στις πωλήσεις και στις τιμές προϊόντων, ειδικά από την Ασία προς την Ευρώπη. Το **«σύνδρομο της Κίνας» στην παγκόσμια οικονομία**, ίσως χρειαστεί ένα με δύο χρόνια να ξεπεραστεί μέχρι η προσφορά να καλύψει πλήρως τη ζήτηση. Σύμφωνα με το **Γραφείο Έρευνας Αγοράς IRI και τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ**, στις τιμές φυτικής και ζωικής παραγωγής και γενικά σε 10 κατηγορίες τροφίμων, καταγράφηκε τον Αύγουστο του 2021 σε σύγκριση με τον αντίστοιχο του 2020, **αύξηση 4,6%**. Πρώτοι στη λίστα των ανατιμήσεων είναι οι **«εισαγόμενοι κωδικοί» βιομηχανικών ειδών με 9,3%**. **Έχουμε μεγάλες αυξήσεις στην τιμή του φυσικού αερίου 80%, του πετρελαίου 40%, την ηλεκτρική ενέργεια 30%, τις πρώτες ύλες ακόμα και στον καφέ με 60%, ενώ ακολουθούν τα εγχώρια προϊόντα και κυρίως τρόφιμα, όπως αρνί και κατσίκι 13%, οπωροκηπευτικά 8%, νωπά ψάρια 7%, φρούτα 5%, τυριά και λάδι 3%**.

Το ανησυχητικό είναι πως πολλά ακόμη προϊόντα από το **«καλάθι της νοικοκυράς»** ετοιμάζονται να ακολουθήσουν το **«ράλλυ τιμών»**, που καταγράφεται εδώ και 20 εβδομάδες, δεδομένου ότι οι αντοχές των προμηθευτών για απορρόφηση του επιπλέον κόστους που υφίστανται είναι περιορισμένες. Παρά το γεγονός ότι δεν είναι εύκολο, οι επιχειρήσεις από την πλευρά τους προσπαθούν, στο μέτρο των δυνατοτήτων τους, να συγκρατήσουν τις τιμές και να αποτρέψουν οποιαδήποτε μετακύλιση στον τελικό καταναλωτή, αφού γνωρίζουν ότι οι αυξήσεις θα περιορίσουν τον όγκο πωλήσεών τους. Το σοβαρό πρόβλημα που έχει προκύψει παρακολουθεί στενά η κυβέρνηση, με τα αρμόδια υπουργεία να μην κρύβουν τον προβληματισμό τους για τον εισαγόμενο πληθωρισμό, που μπορεί να επηρεάσει αρνητικά την ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας. Μια γενικευμένη ακρίβεια μπορεί να λειτουργήσει αποτρεπτικά στην αναθέρμανση της κατανάλωσης, η οποία αποτελεί βασικό ζητούμενο για την ελληνική οικονομία στη μετά πανδημία εποχή. Οι διεθνείς πληθωριστικές πιέσεις που οφείλονται στην αύξηση των τιμών πετρελαίου, φυσικού αερίου, λιπασμάτων, αγροτικής παραγωγής,

βασικών αγαθών και παροχής υπηρεσιών ηλεκτρικού ρεύματος, δύσκολα αντιμετωπίζονται σε εθνικό επίπεδο εκτός, βεβαίως, εάν η εκτίναξη του πληθωρισμού αποδειχθεί παροδικό φαινόμενο, που οφείλεται στις επιπτώσεις της πανδημίας και στο μεγάλο χρονικό διάστημα διακοπής της παραγωγής.

Πάντως, οι δείκτες δεν δείχνουν προοπτική αποκλιμάκωσης, αλλά το αντίθετο, με τον δείκτη των Ηνωμένων Εθνών για το παγκόσμιο κόστος των τροφίμων να αυξάνεται τον Αύγουστο για 15^ο συνεχόμενο μήνα και τις τιμές να σκαρφαλώνουν στο υψηλότερο επίπεδο της τελευταίας δεκαετίας. Επιπρόσθετα, ο δείκτης **«Commodity Food and Beverage Monthly Price Index»** των πρώτων υλών τροφίμων και ποτών του ΔΝΤ παρουσίασε, σε έναν μόλις **χρόνο, αύξηση 30%**. Τον κώδωνα του κινδύνου κρούουν οι μεγάλες βιομηχανίες τροφίμων, που επισημαίνουν πως παρατηρούνται ανοδικές τάσεις σε ολόκληρη την αλυσίδα παραγωγής, από τα δημητριακά και το γάλα, μέχρι τα υλικά συσκευασίας. Αντίστοιχα, έμποροι του κλάδου αναφέρουν πως λαμβάνουν μηνύματα από τους μεγάλους προμηθευτές τους ότι δεν αναμένεται υποχώρηση των τιμών από τα σημερινά επίπεδα.

Οι άνθρωποι της αγοράς είμαστε προ αδιεξόδου, δεδομένου ότι οι αντοχές όλων είναι αναιμικές και τα βασικά είδη με τα τρόφιμα, **απαιτούν πάνω από το 20% της μηνιαίας καταναλωτικής δαπάνης των νοικοκυριών**. Όσα περισσότερα χρήματα απαιτούνται για τα βασικά αγαθά, τόσο λιγότερα περισσεύουν για κατανάλωση στις υπόλοιπες κατηγορίες. Η συγκράτηση όμως των τιμών δεν είναι καθόλου εύκολη υπόθεση, καθώς εξαρτάται από το μέγεθος και τη διάρκεια της επιβάρυνσης που υφίστανται όλες οι επιχειρήσεις της εφοδιαστικής αλυσίδας. Ως εκ τούτου, ο επιχειρηματικός κόσμος προτείνει πως μια αποκλιμάκωση της έμμεσης φορολογίας θα μπορούσε να δώσει λύση στο πρόβλημα. Η μείωση του ΦΠΑ στο 6% σε περισσότερα βασικά αγαθά, θα μπορούσε να οδηγήσει σε συγκράτηση των τιμών, οδηγώντας παράλληλα σε τόνωση της ζήτησης και, κατ' επέκταση, σε ενδυνάμωση των δημόσιων εσόδων. Είναι μια πρόταση που έχει λειτουργήσει στο παρελθόν και μπορεί να αποδειχθεί αποτελεσματική και τώρα.

Οι αρχικές αισιόδοξες εκτιμήσεις για εξομάλυνση πριν τα τέλη του φθινοπώρου, έχουν δώσει τη θέση τους σε νεότερες εκτιμήσεις για τα μέσα προς τα τέλη του πρώτου τετραμήνου του 2022 για επαναφορά στη κανονικότητα. **Ο ισχυρός κλυδωνισμός στην παγκόσμια εφοδιαστική διατάραξε το ισοζύγιο προσφοράς προς ζήτηση**. Το «σοκ» που προκάλεσε η πανδημία στις παγκόσμιες μεταφορές, με αποτέλεσμα την εκτόξευση του μεταφορικού κόστους, αρχίζει να γίνεται μη διαχειρίσιμο, ακόμη και για πολυεθνικούς κολοσσούς που διαθέτουν ισχυρή διαπραγματευτική δύναμη και αρκετή ρευστότητα για να διατηρούν μεγάλα αποθέματα. Πόσο μάλλον για τις ΜμΕ του χονδρικού και λιανικού εμπορίου που δεν θα μπορούν να απορροφήσουν μέσω αποθεμάτων τις αυξήσεις των τιμών. Σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις των ειδικών, οι συνεχείς ανατιμήσεις πρώτων υλών και αγαθών **ενδέχεται να ακολουθήσουν δύο σενάρια, είτε αυτό της «τέλειας καταιγίδας» με έντονες αυξήσεις, αλλά παροδική, με διάρκεια μέχρι το τέλος του πρώτου τετραμήνου του 2022, είτε αυτό του «δεκαετούς κύκλου» ανατιμήσεων και πληθωρισμού, που ήδη τρέχει στην Ευρωζώνη με 3%**. Πρέπει λοιπόν, εγκαίρως, όλοι να κάνουμε ό,τι μπορούμε, μπροστά στις γενικευμένες ανατιμήσεις που απειλούν την ελληνική αγορά. Ο κίνδυνος της **«εισαγόμενης ακρίβειας» βλάπτει σοβαρά αγορά και καταναλωτές**, ενώ απαιτεί τη συγκρότηση κοινού μετώπου από παραγωγούς, εμπόρους και κυβέρνηση για να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά.